Ezra/Nechemiah 4: Ezra Chapter 1-2: The Return

R' Mordechai Torczyner – torczyner@torontotorah.com

1:1-4 The Decree of Cyrus (continued)

1. Rabbi Yosef Albo, Sefer halkkarim 4:42

וכן פירשו קצת המפרשים שכל נבואותיו של ישעיה נתקיימו בבית שני שצוה כורש לבנות הבית... ואומרים גם כן כי בבית שני נתקיים "והביאו את כל אחיכם מכל הגוים מנחה לד'" (ישעיה ס"ו כ'), לפי שצוה כורש מלך פרס "וכל הנשאר מכל המקומות אשר הוא גר שם ינשאוהו אנשי מקומו בכסף ובזהב וגו'" (עזרא א' ד')...

And some of the commentators similarly explained that all of Yeshayah's prophecies were fulfilled in the Second Temple, for He commanded Cyrus to build the Beit haMikdash... And they say that in the Second Temple the prophecy of "And all of your brothers from among the nations will bring a gift to Gd" (Yeshayah 66:20) was fulfilled, for King Cyrus of Persia commanded, "And anyone who remains, in any place in which he lives, his neighbours shall bear him with silver and gold, etc."...

2. Midrash, Vayikra Rabbah 13:5

"ואת השפן" זו מדי כי מעלה גרה הוא שמקלסת להקב"ה שנא' (עזרא א) "כה אמר כורש מלך פרס", "ואת הארנבת" זו יון כי מעלת גרה היא שמקלסת להקב"ה...

"And the *shafan*" is Medea, for it elevates its cud, meaning it praises Gd, as in Ezra 1:2, "And the *arnevet*" is Greece, for it elevates its cud, meaning it praises Gd...

3. Midrash, Shemot Rabbah 2:2

ר"א אומר לא זזה השכינה מתוך ההיכל, שנאמר (דברי הימים ב ז) "והיו עיני ולבי שם וגו',"... בא וראה מה כורש אומר (עזרא א) "אל האלקים אשר בירושלים," אמר להן אף על פי שהוא חרב האלקים אינו זז משם. א"ר אחא לעולם אין השכינה זזה מכותל מערבי שנאמר (שיר השירים ב) "הנה זה עומד אחר כתלנו"...

Rabbi Eliezer said: The Shechinah never moved from the Sanctuary, as Divrei haYamim II 7 says, "And My eyes and My heart will be there, etc.".. Come and see what Cyrus said, "To the Gd who is in Jerusalem (Ezra 1)". He told them: Even though it is in ruins, Gd has not moved from there. Rabbi Acha said: The Shechinah never moved from the western wall, as Shir haShirim 2 says, "He stands behind our wall"...

1:5-6 Jews and Non-Jews Respond

4. Midrash, Seder Olam Rabbah 29

ובפרט אינן אלא שלשים אלף ושלש מאות וששים, ושנים עשר אלף היכן הם, אלא אלו שעלו משאר השבטים. When enumerated, they are only 30,360; where are the other 12,000? Rather, they ascended from the other tribes.

5. Radak to Kings II 23:19

והלא הכותיים היו יושבים בשמרון וישראל גלו מהם! אלא הבמות היו עדיין קיימים וגם שארית נשארה בארץ אחר גלות ישראל, מפוזרים בארץ זעיר שם זעיר שם, והיו עובדים ע"ג עדיין... וכן אמר בדברי הימים כי מאפרים וממנשה היה שם שארית בימי יאשיהו, וכן בימי חזקיהו היה שארית בארץ מזבולון ומאשר ומשמעון ואפרי' ומנשה. ורבותינו ז"ל אמרו כי ירמיהו החזיר מעשרת השבטים ומלך עליהם יאשיהו:

But Kutim lived in Samaria, and the Jews had been exiled! But the altars remained, and a remnant [of Jews] remained in the land after the exile of Israel, scattered in the land here and there, and they still worshipped idols... And so it says in [Chronicles II 30:18] that some of Ephraim and Menasheh remained in the days of Yoshiyahu, and in the days of Chizkiyahu there was a remnant of Zevulun, Asher, Shimon, Ephraim and Menasheh. And our Sages said that Yirmiyahu brought back some of the ten tribes, and Yoshiyahu reigned over them.

1:7-11 Cyrus Acts

6. Ibn Ezra to Daniel 6:29

וששבצר הוא זרובבל ולא דניאל, בשתי ראיות: שאמר על זרובבל "פחת יהודה" ויהי לו לששבצר שמיה כי "פחה שמיה" (עזרא ה:יד). וראיה אחרת גדולה וחזקה מזאת שאמר זכריה "ידי זרובבל יסדו הבית הזה," וככה כתוב בספר עזרא, ושם כתוב "אדין ששבצר דך אתא יהב אשיא די בית אלקא די בירושלים (עזרא ה:טז)". And Sheshbatzar is Zerubavel, not Daniel; there are two proofs to this. It calls Zerubavel "the *pecha* of Yehudah," and this was Sheshbatzar's name in Ezra 5:14. Another, greater and stronger proof, is that Zecharyah said, "The hands of Zerubavel founded this building," and so is recorded in the book of Ezra (5:16), where it says, "Then this Sheshbatzar came and laid the foundations of the house of Gd in Jerusalem."

7. Problem? Ezra 5:14-17

8. Shenatzar? Chronicles I 3:18

9. Talmud, Megilah 16b

גדול תלמוד תורה יותר מבנין בית המקדש שכל זמן שברוך בן נריה קיים לא הניחו עזרא ועלה Torah study is greater than building the Temple, for as long as Baruch ben Neriah lived, Ezra did not leave him and ascend.

Introduction to Chapter 2: Name lists

10. Rashi to Bereishit 32:17

ורוח תשימו - עדר לפני חבירו מלא עין, כדי להשביע עינו של רשע ולתווהו על רבוי הדורון:

"And you shall place space" – Each flock before the next, out of sight, so as to fill the eye of that wicked one, and to shock him regarding the magnitude of the gift.

11. Rashi to Shemot 1:1

אף על פי שמנאן בחייהן בשמותן, חזר ומנאן במיתתן [אחר מיתתן], להודיע חבתן שנמשלו לכוכבים, שמוציאן ומכניסן במספר ובשמותם, שנאמר (ישעיהו מ כו) המוציא במספר צבאם לכולם בשם יקרא

Even though He counted [the tribes] by name in their lifetimes, He counted them again after their death, to demonstrate how beloved they were. They are compared to stars, which He brings out and brings in by number and name, as Isaiah 40:26 says, "He brings out their masses by number; He calls each of them by name."

12. Rabbi Hayyim Angel, The Literary Significance of the Name Lists in Ezra-Nehemiah, JBQ July 2007

One also might argue that the brevity of the account in E-N, coupled with the astonishing attention given to the people who arrived to rebuild the Temple, suggests a different conclusion: The Torah and the Book of Kings highlight the physical structure of the sanctuaries, and the heroes who built them. Now in E-N, the *people* are at the center of the activity, as [Tamara Cohn] Eskenazi asserts, receiving literary endorsement by the inclusion of the lengthy name list in Chapter 2. It is noteworthy that in Chapter 3, the people initiated the Temple construction: When the seventh month arrived – the Israelites being settled in their towns – the entire people assembled as one man in Jerusalem (3:1). Only then did Zerubbabel and Jeshua lead them...

[T]he name list in Ezra 2 contributes significantly to an understanding of Ezra 1-6: it gives the feeling of national unity in response to Cyrus' decree, it ascribes importance to each individual, it gives the people a more central role than their leaders or the Temple, but it also insinuates that the number of returnees was considerably smaller than the prophets would have liked. Similar to the cacophony of the rejoicing and weeping described in Ezra 3:12-13, the reader may perceive a blurring of joy and disappointment when reading this list of returnees.